

Quickscan flora en fauna

Hulsmaatstraat te Enschede

Aveco de Bondt

bezoekadres Podium 9
postbus 2674
postcode 3800 GE Amersfoort
telefoon (0)88 18 66 010
telefax (0)343 52 31 96
e-mail amersfoort@avecodebondt.nl
internet www.avecodebondt.nl

projectnaam Quickscan flora en fauna Burgemeester Hulsmaatstraat te
Enschede
projectnummer 170343
projectleider dhr. E. Bouwmeester
referentie MDE/ 170343

opdrachtgever Walvoort Vastgoed
Postadres Stationsweg 46
6861 EJ Oosterbeek

status Concept

versie 01

aantal pagina's 19
datum 17 maart 2017

auteur ir. M. Debruyne

paraaf

gecontroleerd Ing. E. Bouwmeester

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
1.1	Doel	4
1.2	Leeswijzer	4
2	WETTELIJK KADER: WET NATUURBESCHERMING	5
2.1	Soortbescherming	5
2.2	Gebiedsbescherming	7
2.3	Houtopstanden	8
3	HET PLANGEBIED	9
3.1	Huidige situatie	9
3.2	Toekomstige situatie	10
4	ONDERZOEKSRESULTATEN EN EFFECTEN	11
4.1	Onderzoeksmethode	11
4.2	Soortbescherming	11
4.3	Gebiedsbescherming	14
4.4	Houtopstanden	14
5	TOETSING WET NATUURBESCHERMING	15
5.1	Soortbescherming	15
5.2	Gebiedsbescherming	16
5.3	Houtopstanden	16
5.4	Zorgplicht	16
6	SAMENVATTING	17
6.1	Soortbescherming	17
6.2	Gebiedsbescherming	17
6.3	Houtopstanden	17
6.4	Zorgplicht	17
7	AANBEVELINGEN	18
BIJLAGE 1	BRONNEN	19

1 INLEIDING

In opdracht van Walvoort Vastgoed heeft Aveco de Bondt een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de realisatie van 26 woningen aan de Huslmaatstraat te Enschede (zie plangebied in afbeelding 1).

Afbeelding 1: Topografische ligging perceel aan de Huslmaatstraat te Enschede (kaart: Aveco de Bondt, 2017).

Voor deze ruimtelijke ontwikkeling dient te worden bepaald of er in het plangebied beschermde soorten voorkomen en/of leefgebieden van deze soorten worden aangetast middels de voorgenomen ontwikkelingen.

Voorliggende quickscan flora en fauna beschrijft in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) de effecten van de ingreep op soortenbescherming, gebiedsbescherming (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en houtopstanden. Uit deze quickscan blijkt of de plannen (mogelijk) leiden tot aantasting van beschermde soorten, gebieden en/of houtopstanden en of vervolgstappen noodzakelijk zijn, zoals nader onderzoek, een ontheffing en/of een vergunning.

1.1 Doel

De quickscan flora en fauna heeft meerdere doelen:

- vaststellen van (mogelijk aanwezige) beschermde flora en fauna;
- vaststellen of er nader onderzoek uitgevoerd moet worden naar beschermde flora en fauna;
- bepalen wat de effecten zijn van de ingreep op beschermde flora en fauna;
- vaststellen of er nader onderzoek gedaan moet worden naar de effecten op beschermde gebieden;
- vaststellen of er nader onderzoek gedaan moet worden naar de effecten op beschermde houtopstanden;
- indien negatieve effecten op beschermde flora en fauna en/of beschermde gebieden te verwachten zijn, dient te worden bepaald of in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing (soortbescherming) of vergunning (gebiedsbescherming) nodig is.

1.2 Leeswijzer

De quickscan flora en fauna bestaat uit 7 hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk beschrijft de inleiding en leeswijzer. In hoofdstuk 2 wordt het wettelijke kader en de relevante regelgeving besproken voor het beoordelingskader waarbinnen de effecten van de ruimtelijke ingreep op de mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna worden getoetst. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied met de huidige ligging en de toekomstige ingrepen. Hoofdstuk 4 bestaat uit de onderzoeksmethode, de resultaten en de effectenbeoordeling van de voorgenomen activiteit. Hoofdstuk 5 vormt de toetsing van de ingreep aan de vigerende wetgeving. Een samenvatting van de toetsing en de noodzakelijke vervolgstappen wordt beschreven in hoofdstuk 6. Afsluitend geven we in hoofdstuk 7 enkele vrijblijvende adviezen.

2 WETTELIJK KADER: WET NATUURBESCHERMING

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Deze wet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving waarbij onderscheid wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen wordt een globale toelichting gegeven op de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen ruimtelijk plannen en ingrepen worden getoetst.

2.1 Soortbescherming

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming gaat uit van de 'zorgplicht' (art 1.11 Wnb). De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Indien specifieke maatregelen dienen te worden uitgevoerd, zal dit in onderhavig rapport worden toegelicht.

Tabel 1. Zorgplicht Wet natuurbescherming

§ 1.3. Beschermingsmaatregelen algemeen		
art 1.11	lid	<ol style="list-style-type: none">1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:<ol style="list-style-type: none">a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, ofc. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Verbodsbepalingen

Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie tabel 2). Voor

de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld.

Tabel 2. Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

§ 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn		
art 3.1	lid	<ol style="list-style-type: none">1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
§ 3.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn		
art 3.5	lid	<ol style="list-style-type: none">1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
§ 3.3 Beschermingsregime andere soorten		
art 3.10	lid	<ol style="list-style-type: none">1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:<ol style="list-style-type: none">a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, ofc. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 3.1 en 3.5 Wnb) en in sommige gevallen ook buiten die periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag¹ onderscheid gemaakt tussen soorten uit de beschermingscategorie 1 t/m 4: jaarrond beschermde

¹ Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet 2009 en Bijlage Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

nesten (verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken), categorie 5: niet-jaarrond beschermde vogelnesten (verblijfplaatsen van vogels die regelmatig naar hun verblijf terugkeren en over voldoende flexibiliteit beschikken en 'overige soorten' (vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Naar gelang de beschermingsstatus van het nest dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden.

Tabel 3. Bescherming categorieën broedvogels

Categorie	Jaarrond beschermd	Omschrijving
1	ja	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	ja	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	ja	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	ja	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5	ja, indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: spreeuw, oeverzwaluw, boerenzwaluw, ijsvogel).
'overige soorten'	nee, alleen gedurende het broedseizoen	Soorten die jaarlijks gebruik maken van een nieuw nest (voorbeeld: merel, ringmus, houtduif).

Gedragscode

Binnen de Wnb bestaat de mogelijkheid om voor de voorgenomen activiteit en de ter plaatse aanwezige soorten, door middel van een goedgekeurde gedragscode een vrijstelling te verkrijgen van de verbodsbepalingen uit art 3.1, 3.5 en 3.10 Wnb. Een ontheffing is dan niet noodzakelijk. Wel dient aantoonbaar te worden gewerkt conform de betreffende gedragscode en is te allen tijde de zorgplicht van kracht.

2.2 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te

realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (Provincies). Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNN geldt het "nee, tenzij" principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant worden aangetast, in principe niet zijn toegestaan, tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNN. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht.

2.3 Houtopstanden

Houtopstanden, hout en houtproducten worden beschermd onder de Wet natuurbescherming met het doel om bossen te beschermen. Samenvattend stelt de Wet natuurbescherming dat wanneer bos wordt gekapt, dit binnen drie jaar na de kap dient te worden herplant. Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan dient dat elders (compensatie) plaats te vinden. Houtopstanden, hout en houtproducten die beschermd worden onder de Wet natuurbescherming betreffen:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen, maar die niet op erven of in tuinen staan;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat, uitgezonderd populieren en wilgen.

Voordat een perceel bos dat onder de Wet natuurbescherming valt wordt gekapt, dient een kapmelding te worden gedaan. Een kapmelding moet minstens één maand voor de kap worden gedaan. Binnen één jaar na melding moet de kap worden uitgevoerd.

In sommige gemeenten volstaat een kapmelding niet altijd en is een kapvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt. Verder worden de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vastgesteld.

3 HET PLANGEBIED

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Hulsmaatstraat te Enschede (provincie Overijssel). Het plangebied bestaat uit een speeltuin en een intensief onderhouden gazon met daartussen enkele kleine bomen en struikgewas. Verspreid op het terrein zijn tevens enkele solitaire bomen aanwezig en langs de noord en oostgrens bevindt zich een goed ontwikkelde boomsingel. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Hulsmaatstraat, aan de oostzijde door de Meeuwenstraat, aan de zuidzijde door de Doctor van Damstraat en aan de westzijde ligt een park met enkele bosschages en bomen en een gebouw als onderdeel van de bestaande speeltuin. Het plangebied wordt omringd door een woonwijk. Om een globale indruk te geven van het plangebied zijn onderstaande enkele impressie foto's opgenomen.

Afbeelding 2: Impressiefoto's Hulstraat (Aveco de Bondt, 2017).

3.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie worden er 26 woningen gerealiseerd in het plangebied (afbeelding 3). Uitgangspunt is dat de verschillende bomen en struiken binnen het plangebied verdwijnen ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling. De laanbomen aan de Doctor van Damstraat blijven behouden.

Afbeelding 3: Inrichtingsplan Hulstraat (bron: Walvoort Vastgoed, 2017).

4 ONDERZOEKSRESULTATEN EN EFFECTEN

Dit hoofdstuk beschrijft de methode en resultaten van de quickscan flora en fauna. Uit dit hoofdstuk blijkt welke potenties het plangebied heeft als leefgebied voor strikt beschermde soorten. Verder maakt dit hoofdstuk duidelijk of er beschermde natuurgebieden of houtopstanden aanwezig zijn.

4.1 Onderzoeksmethode

Bij het opstellen van de quickscan flora en fauna is gebruik gemaakt van de meest recente landelijke en provinciale archief- en verspreidingsgegevens. In de bijlage zijn de geraadpleegde bronnen weergegeven. Door middel van een literatuuronderzoek is bepaald welke beschermde gebieden en soorten er in de omgeving van het plangebied voorkomen en welke flora en fauna mogelijk in het plangebied aanwezig is.

De aanwezigheid van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten is door middel van een eenmalig veldbezoek op locatie onderzocht. Op 10 maart 2017 heeft ir. M. Debruyne, ecooloog van Aveco de Bondt, het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning is om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor de mogelijk voorkomende beschermde soorten. Het eenmalige veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Niet alle soortgroepen zijn gedurende het hele jaar actief of aanwezig. Bovendien zijn meerdere veldbezoeken noodzakelijk voor een volledig onderzoek naar bepaalde soortgroepen, zoals vleermuizen. De quickscan is de eerste stap in het proces om de haalbaarheid van het plan op het gebied van flora en fauna te onderzoeken.

4.2 Soortbescherming

4.2.1 Vleermuizen

Volgens literatuurgegevens blijkt dat er verschillende soorten vleermuizen voorkomen in Enschede. Soorten zoals de gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger zijn waargenomen in Enschede. Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in gebouwen en in bomen. Daarnaast gebruiken vleermuizen open water en opgaande beplanting als foerageergebied en worden lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen en bomenrijen, gebruikt als vliegroute. De mogelijke aanwezigheid van deze leefgebiedsfuncties worden in het kader van de voorgenomen ingreep binnen het plangebied nader toegelicht.

Verblijfplaatsen in bebouwing binnen het plangebied

Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Verblijfplaatsen in bebouwing binnen het plangebied worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen in bomen binnen het plangebied

Binnen het plangebied zijn enkele bomen aanwezig. Op het veldje betreft het vrij jonge bomen langs de randen staan oudere bomen. In de bomen zijn geen holtes en loshangende schors aangetroffen. Verblijfplaatsen in bomen binnen het plangebied worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

Mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen in bebouwing en bomen in de omgeving van het plangebied kunnen in theorie verstoord worden door de werkzaamheden. In de omgeving van het plangebied is aan de noord-/oost- en zuidzijde een woonwijk aanwezig. De woonwijk is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Verblijfplaatsen in de woonwijk zouden verstoord kunnen worden wanneer er veel lichtuitstraling vanuit het plangebied richting de woonwijk plaats heeft. In de bosschages en bomen aan de westzijde zijn geen holtebomen aangetroffen.

Foerageergebied

Opgaande beplanting en waterrijke delen zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Foerageergebieden zijn beschermd als door het (tijdelijke) verlies ervan verblijfplaatsen in de directe omgeving worden aangetast.

In het plangebied zijn verschillende bosschages en bomen aanwezig die kunnen fungeren als foerageergebied. Het verlies ervan kan leiden tot aantasting van dit foerageergebied. Direct ten westen van het plangebied blijft een gebied behouden dat meer geschikt is als foerageergebied door de aanwezige bomen en bosschages. In het plangebied blijven tevens verschillende bomen behouden waardoor nog voldoende foerageergebied behouden blijft. Het verlies van een essentieel foerageergebied binnen het plangebied wordt dan ook uitgesloten.

Vliegroutes

Landschappelijke structuren zoals watergangen, boomsingels en lanen worden door vleermuizen veelal gebruikt om zich binnen het landschap te oriënteren op weg van verblijfplaats naar belangrijk foerageergebied en terug. Ook worden deze elementen gebruikt als migratieroute van zomerverblijven naar winterverblijven. Vliegroutes zijn beschermd, wanneer bij verstoring van een dergelijke route dit een indirect gevolg heeft voor een verblijfplaats in de omgeving. De mate van belangrijkheid van een vliegroute houdt verband met de aanwezigheid van alternatieve routes, afstand tot (belangrijk) foerageergebied, het seizoen, weersomstandigheden en lokaal voedselaanbod.

In onderhavige situatie worden geen belangrijke structuren verwijderd. De boomrijen die langs het terrein staan en langs de straten, blijven grotendeels in stand. Er verdwijnen enkele bomen langs de meeuwenstraat. Echter aan de ander zijde van de straat blijven de bomen behouden en als landschapsstructuren fungeren waarlangs vleermuizen kunnen vliegen. Verstoring of vernietiging van een vliegroute voor vleermuizen kan worden uitgesloten.

4.2.2 Broedvogels

Algemeen voorkomende broedvogels kunnen overal tot broeden komen, van een open akker (kievit), naar een slootkant (meerkoet), in een klein struikje (winterkoninkje), tot bomen (houtduif) en gebouwen (spreeuw). Deze soorten zijn alleen beschermd op het moment waarop ze een nest hebben met eieren en jongen. Van enkele vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd. Deze jaarrond beschermde soorten broeden doorgaans in bomen (o.a. ransuil, buizerd) en in gebouwen (huismus, gierzwaluw).

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen: merel en houtduif. Er dient te worden opgemerkt dat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden. Hierdoor kunnen geen conclusies worden getrokken uit het ontbreken van specifieke soortwaarnemingen in het veld.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Jaarrond beschermde nesten van vogels kunnen aangetroffen worden in bebouwing (bijvoorbeeld gierzwaluw en huismus) of bomen (bijvoorbeeld buizerd en sperwer). Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Ook zijn er geen bomen met nesten met een beschermde status. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de bebouwing binnen het plangebied is daarom uitgesloten.

Niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5 en overige soorten)

Soorten waarvan het nest valt onder beschermingscategorie 5 betreffen voor een groot deel holtebroeders zoals koolmees, pimpelmees, spreeuw en boomkruiper. Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes aanwezig waarmee potenties voor niet-jaarrond beschermde nesten van categorie 5 soorten vervallen.

Het plangebied en de directe omgeving is wel geschikt als broedlocatie voor algemene soorten zoals de houtduif en merel. Deze kunnen broeden in de bomen of in de struiken. In de bosschage tussen de speeltuin en het grasland zijn enkele houtduiven waargenomen. Hier kan mogelijk door houtduiven een nestlocatie gemaakt worden. Tevens is in een berk in het noorden van het plangebied een nest (waarschijnlijk ekster) aangetroffen (afbeelding 2, rechtsonder). Broedende vogels mogen niet opzettelijk verstoord worden tijdens het broeden. Het bouwrijp maken van het plangebied zal dan ook buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd, tenzij een ecologische vrijgave is opgemaakt door een ecooloog waaruit blijkt dat er voor de start van de werkzaamheden geen broedende vogels aanwezig zijn.

4.2.3 Overige soorten

Nesten, sporen of individuen van strikt beschermde soorten uit andere soortgroepen (vaatplanten, zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en ongewervelden) zijn niet aangetroffen in het plangebied. Deze soorten worden ook niet verwacht in het plangebied gezien de afwezigheid van geschikt leefgebied voor strikt beschermde soorten. Het is daardoor onwaarschijnlijk dat de plannen leiden tot aantasting van leefgebieden van strikt beschermde vaatplanten, zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en ongewervelden.

4.3 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in een gebied dat beschermd is in het kader van de Wet natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). Het meest nabij gelegen beschermde natuurgebied ligt op 1,2 kilometer en betreft een onderdeel van het NNN (afbeelding 5). Op ruim 5 kilometer ligt het Natura 2000-gebied de Lonnerkermeer (afbeelding 5).

4.4 Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn enkele houtopstanden aanwezig. De begrenzing van ‘bebouwde kom Boswet’ is gelijk aan de begrenzing bebouwde kom van Enschede. Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Enschede, waardoor er geen sprake is van beschermde houtopstanden.

Afbeelding 5: Topografische ligging perceel aan de Hulsmaatstraat te Enschede ten opzichte van beschermde natuurgebieden (kaart: Aveco de Bondt, 2017).

5 TOETSING WET NATUURBESCHERMING

In dit hoofdstuk wordt bepaald of de plannen mogelijk leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zoals genoemd in hoofdstuk 2. Hierbij worden de resultaten van de quickscan (hoofdstuk 4) getoetst aan de ingrepen die gepland zijn (hoofdstuk 3). Uit dit hoofdstuk volgt de conclusie of er al dan niet vervolgwerkzaamheden nodig zijn. Denk daarbij aan een nader onderzoek om de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten aan te tonen, een voortoets om effecten op beschermde natuurgebieden te onderzoeken of het aanvragen van een ontheffing / vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming.

5.1 Soortbescherming

5.1.1 Vleermuizen

Binnen het plangebied worden geen beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden of vliegroutes verwacht.

In de directe omgeving van het plangebied zijn mogelijk verblijfplaatsen aanwezig van vleermuizen in de woonwijk. Door tijdens de uitvoering en in de eindsituatie extra verlichting van deze zones te voorkomen, is verstoring van een eventuele verblijfsfunctie niet aan de orde. Denk aan verlaagde lichtbronnen of lichtbronnen met een gesloten kap zonder lichtverstrooiing. Ook het niet extra verlichten van de omgeving met betrekking tot de rijen met bomen zorgt ervoor dat vleermuizen hier zonder verstoring kunnen blijven foerageren of migreren.

5.1.2 Broedvogels

Jaarrond beschermde nestlocaties van vogels binnen het plangebied zijn uitgesloten door het ontbreken van bebouwing of bomen met nesten in het plangebied.

Algemene broedvogels zoals houtduif en merel kunnen tot broeden komen binnen het plangebied in de bomen of struiken. Omdat alle vogels tijdens het broeden beschermd zijn, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Geadviseerd wordt de werkzaamheden uit te voeren of te starten buiten het broedseizoen. Er wordt geen standaardperiode voor het broedseizoen gehanteerd; ongeacht het seizoen mogen nesten van vogels die in gebruik zijn, niet worden aangetast of verstoord. Het broedseizoen loopt van globaal medio maart - augustus, maar is afhankelijk van de betreffende soort en buitentemperatuur. Het bouwrijp maken van het terrein dient buiten het broedseizoen te gebeuren, tenzij voor het broedseizoen maatregelen genomen worden om het terrein broed vrij te houden.

5.2 Gebiedsbescherming

Voor het NNN is geen externe werking van toepassing binnen de provincie Overijssel. Gezien de afstand tot het NNN 1,2 kilometer bedraagt en het plangebied niet binnen de grenzen van de NNN valt, zijn aanvullende toetsingen aan de kernkwaliteiten van het NNN niet noodzakelijk.

Door de beperkte impact van de voorgenomen ontwikkelingen en de afstand van circa 5 kilometer tot Natura 2000-gebied Lonnekermeer worden directe effecten uitgesloten. Indirecte effecten van de werkzaamheden op Natura 2000-gebied Lonnekermeer worden niet verwacht op basis van de afstand, tussenliggende elementen en de aard en omvang van de beoogde ontwikkeling.

5.3 Houtopstanden

Beschermde houtopstanden volgens de Wet natuurbescherming zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

5.4 Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht geldt voor onderhavige situatie dat er geen (soort)specifieke maatregelen hoeven te worden getroffen, uitgezonderd de 'algemene' aandacht voor eventueel aanwezige individuen bij de uitvoering van het werk. Hierbij moet gedacht worden aan muizen, gewone pad en bruine kikker.

6 SAMENVATTING

In opdracht van Walvoort Vastgoed heeft Aveco de Bondt een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de realisatie van 26 woningen aan de Huslmaatstraat te Enschede (Provincie Overijssel). Walvoort Vastgoed is voornemens het plangebied her in te richten naar een woonbestemming. Om vast te stellen of de ontwikkeling negatieve effecten heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden en/of beschermde houtopstanden, is als eerste stap een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Onderstaand zijn de resultaten van de quickscan samengevat.

6.1 Soortbescherming

In tabel 4 zijn de resultaten van de quickscan opgenomen met de te verwachten effecten, te treffen maatregelen en te nemen vervolgstappen.

Tabel 4. Samenvatting quickscan flora en fauna Huslmaatstraat te Enschede.

Soort(groep)	Waargenomen / te verwachten soorten	Functie	Aantasting	Verbodsbepaling Wet natuurbescherming	Maatregelen/vervolgstappen
Broedvogels	overige soorten: houtduif, merel	Nestlocatie	Ja	Artikel 3.1	Bouwrijp maken voor het broedseizoen of voor het broedseizoen maatregelen treffen om broedgevallen te voorkomen.

6.2 Gebiedsbescherming

Doordat het plangebied is gelegen op een grote afstand van de Natura 2000-gebied Lonnekermeer ligt, worden directe en indirecte effecten uitgesloten. Het plangebied ligt buiten de grenzen van het Natuurnetwerk Nederland. Nadere toetsingen aan de instandhoudingsdoelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde gebieden zijn niet noodzakelijk.

6.3 Houtopstanden

Beschermde houtopstanden volgens de Wet natuurbescherming zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

6.4 Zorgplicht

Het merendeel van de soorten die in het plangebied kunnen voorkomen, zijn niet strikt beschermd door de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten geldt dat als het plan leidt tot aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen en leefgebieden er geen ontheffing noodzakelijk is. Wel is het noodzakelijk dat men rekening houdt met de zorgplicht.

7 AANBEVELINGEN

Zowel de streng beschermde stadsvogels huismus en gierzwaluw als diverse soorten vleermuizen komen de laatste jaren meer en meer onder druk te staan door de toename in ruimtelijke ontwikkeling, (grootschalige) renovatie en na-isolatie. Vrijblijvend doen wij dan ook graag enkele aanbevelingen om aan de hand van de methode Natuurinclusief bouwen, de toekomstige situatie voor onder andere bovenstaande soorten te verduurzamen.

- De nieuwbouw kan eenvoudig geschikt gemaakt worden voor vleermuizen door openingen en ruimte in de spouwmuur te creëren, kasten in te metselen, of ruimte achter gevelbetimmering te creëren;
- Indien bij de nieuwe woningen een pannendak toegepast wordt, kunnen speciale dakpannen gebruikt worden voor soorten als gierzwaluw en huismus. Deze soorten gaan in aantallen achteruit in Nederland;
- Indien in de nieuwe situatie struiken en bomen worden aangeplant, wordt geadviseerd om inheemse soorten aan te planten, zoals vuilboom, gelderse roos, kornoelje en kardinaalsmuts. Inheemse beplanting is over het algemeen aantrekkelijker voor insecten en vogels.

BIJLAGE 1 BRONNEN

Literatuurlijst

Verhaegh, S.C.M., 2016. Omgevingscheck Overijssel: Enschede. Aveco de Bondt, Amersfoort.

Websites

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000